

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenhetedik évfolyam.

29. szám.

Debrecen, 1927 július 16.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Gróf Degenfeld József

Tizenhat éven át állott a magyarországi református egyház összességének élén — három évtizedet meghaladó időn át volt a tiszántúli egyházkerület főgondnoka —; negyvenöt esztendeje szolgálta ezt az egyházkerületet és majdnem hatvan évet töltött a magyar református egyház szolgálatában. Ha nem tudnám is, hogy *milyen* volt ez a szolgálat és ha egészen idegen volnék a Tiszántúl, sőt az egész magyar reformátusság körében: ezeknek az adatoknak ismeretében éreznem kellene, hogy a tiszántúli egyházkerületre és az egész református magyarságra mélységes gyász borult az Ő halálával. Az egyházunk szolgálatában végzett munkájának eredményeit, a nevéhez fűződő alkotásokat végigtekintve pedig, ha nem volnék is református és ha nem volnék is magyar, kegyeletlen tisztelettel és az emberi szellem nagysága iránti hódolattal kellene megállanom a koporsója mellett.

De mivel a Gondviselésnek abban az áldásában részesültem, hogy bepillanthattam a lélekbe, most, mikor ez a lélek elszállott közülünk, elfelejtem, hogy nagy szolgálatokat teljesített, el, hogy a köz java gazdagon sarjadzott munkája nyomában; el, hogy óriási és pótolhatatlannak látszó ürességet hagyott maga után — és csak az *embert* siratom benne.

Nem azért, mert Istentől hatalmas tehetséget nyert, amelynek fényét gyönyörködve láttuk, hasznát hálával tapasztaltuk. A nagy tehetség csodálatot, félelmet s néha vonzódást is kelt, de önmagában tiszteletre nem indít. Én azokra a tulajdonságokra gondolok s gróf Degenfeld Józsefet azokért gyászolom, amelyekért az embert szeretni lehet és tisztelni kell.

Nemes gavallér ember volt. Nem abban az értelemben, ahogy nálunk ezt a szót használják, a költségek mértéke, vagy inkább mértéktelensége szerint becsülve az embert gavallérnak. Gróf Degenfeld József ilyen értelemben

nem törekedett gavallérkodásra, sőt szigorúan takarékos életet élt, ám a kimondott szavához mindenkor hű maradt, valótlan-ságot a száján soha ki nem ejtett, tudva igazságtalanul senki ellen sem fordult s ha az ellenfélen olykor alaposan végigvágott is, annak, aki bajában őszinte szívvel feléje fordult mindig szívesen nyújtott segítő kezét.

Puritán volt a szó legszorosabb értelmében, nemcsak külső megjelenése és egyszerű szokásai szerint, hanem a gondolataiban és cselekvéseiben is. Önmagával szemben szinte a kérlelhetetlenségig szigorú volt és nobile officiumként viselt magas méltóságaiban a kötelességteljesítésnek a díjazott állások betöltőinél is alig tapasztalt példáját adta. De a bírálatnak önmagával szemben tanúsított keménysége mellett mások iránt nem volt hajthatatlan, az evangéliumi farizeusra emelkeztető erkölcsbírák székébe sohasem ült s az olyan embereket, akiknek egyébként értékes tulajdonságait ismerte meg, gyarlóságai vagy hibáik felfedezése után is védelmezte. Csak egy irányban volt kérlelhetetlen: az anyagi előnyök szerzésével kapcsolatos inkorrektiséget sohasem tudta megbocsátani s ezért az egyért tudott elhidegülni attól, akit kedvelt azelőtt.

Szorgalmas munkás volt, aki késő vénségében sem tudott munka nélküli nyugalomban élni. Jelentékeny vagyona lehetővé tette volna, hogy mint sok más rendtársa egyedül szórakozásnak vagy kényelemnek éljen, legfeljebb a közéletben foglalva el valamely állást, annak is inkább díszét, mint munkáját viselve. Ő inkább több munkát végzett a kötelességnél. Debrecen város levéltárában lehet látni aktákat, egyszerű közigazgatási ügyekben, amelyeken az előadó munkája a volt főispán gróf Degenfeld sajátkezű kézírásával van átjavítva s jól emlékezhetünk arra, hogy annak idején tisztelt aggasztán elnöktársa mellett magára vette az egyház-

kerületi ügyek olyan részének intézését is, amelyek rendszerint a püspök rendelkezése szerint intéztetnek.

Szerény ember volt, nem a gyámoltalanok és gyöngék, hanem a jóízű önértetek szerénységével. Minden kellék megvolt benne arra, hogy a legdiszesebb pozíciókat foglalhassa el a magyar közéletben: név, rang, vagyon, családi összeköttetés, tehetség munkabírás. — Nála sokkal jelentéktelenebbek jutottak miniszteri székre a régi jó időkben is. Ő még csak azokat a szokásos kitüntetéseket sem szerezte meg, amelyek a hosszú időn át teljesített főispáni szolgálat után mondhatni kijárnak. Talán nem is érdekelték az ilyen külső cífraságok, de semmi esetre sem törekedett semmiféle előléptetés vagy kitüntetés után. Nagyon jól ismerte a maga értékét és tudta, hogy ő hasznos szolgálatokat végzett a hazának és egyháznak. De érdemeire rávonni a mások figyelmét is nem tudta, nem is akarta. Úgy tartotta, hogy az elismerés csak akkor értékes, ha másoktól önként jön s nem kikönyököltetik.

Hűséges, igaz lélek volt. Hű volt Istenhez, akit mély vallásos hittel imádott; hű egyházához, amelyen kívül — földi vonatkozásban — nem ismert üdvösséget s amelyért semmi áldozatot sem talált nagynak; hű a szívéhez nőtt intézményekhez, köztük elsősorban a debreceni kollégiumhoz, amelynek hozzá hasonlítható építője talán századokon át sem lesz; hű magyar nemzetéhez, melyet a szólamok megvetésével, de az érzések tenger mélységével s a cselekvések csöndes következettségével szeretett; hű az emberekhez, akiket szívéhez közel bocsátott, akiket közvetlen egyszerű modorával, egyenes beszédével magához láncolt s akik tudhatták felőle, amit olyan kevés emberről lehet tudni, hogy nem beszél mást, mint amit gondol s hogy a jóindulatára, amely nem változik érdekeik szerint s nem mától holnapig tart, úgy lehet építeni, mint a kősziklára.

Magasztalják mások gróf Degenfeld Józsefet a magyar református közélet óriását. Én a mintaképpül szolgáló embert siratom el benne.

K. B.

A magyar reformátusok nagy gyásza.

A tél folyamán sokat kellett aggódnunk pátriárkha-korú egyházkerületi főgondnokunk életéért. Komoly és fájdalmas betegség gyötörte, amelyen csak operációval lehetett segíteni. A műtétet január 17-én végrehajtották rajta és olyan sikerrel, hogy már február hó végén hazajöhetett s átvette a méltóságával járó munkák végzését. A hosszas betegség után szinte csodás módon helyreállott és azt reméltük, hogy most már Isten jóvoltából még sok esztendőn át közöttünk marad.

Július 5-én este rosszul lett. A Bika-vendéglőből, ahol étkezni szokott, korán este hazament lakására s ott ájulás-féle érte utól, úgy, hogy este 9 óratájban önkívületi állapotban vitték be az egyetem belgyógyászati klinikájára. Itt csakhamar magához jött és már másnap olyan jól érezte magát, hogy a klinikát el akarta hagyni s csak az orvosok és hozzátartozói rábeszélésére maradt ott tovább. Vasárnap azonban ismét rosszabbul lett. Láza, mely talán a köhögésével állt kapcsolatban, emelkedett és állapota a hozzáértők szerint aggasztóvá lett. De azért nyugodtan beszélgetett és táplálkozni is tudott. Kedden, július 12-én este 9 órakor, éppen vacsorázás után, leánya karjai közt, minden nagyobb látható fájdalom nélkül, meghalt.

A nagy gyász híre gyorsan elterjedt a városban s szerdán reggel, mikor a lapok révén köztudomású lett, mindenféle mély részvételt keltett. Püspökünknek, ki Zeleméren nyaral, még az éjszaka folyamán megvitték a gyászhiert s a temetés iránti rendelkezéseket szerdán a kora reggeli órákban már ő intézte.

A temetés ideje szombat, július 16. délután 3 órára tüzetett ki. A gyászszertartás a Nagytemplomban megy végbe, Soltész Elemér tábori püspök imádkozik, Ravasz László püspök pedig gyászbeszédet mond, míg a temetőben Révész Imre egyházkerületi főjegyző búcsúztatja el a nagy halottat. A temetésen megjelenik a kormányzó úr is, aki egyébként a következő részvétlívíratot küldte:

„Mélyen meghatott Degenfeld Schomberg József gróf váratlan bekövetkezett elhunyt. A magyar református egyház pótolhatatlan nagy vezérét s leghűbb fiát veszítette el a boldogultban, aki egész puritán életét teljes önzetlenséggel és odaadással szentelte hazájának, egyházának s az egész protestantizmus ügyének. Bensőséges mély részvételemet fejezem ki az Egyetemes Konventnek és a magyar református egyháznak.

Ugyancsak táviratilag fejezte ki részvétét az országgyűlés felsőházának elnöke: báró Wlassics Gyula, valamint az ágostai hitvallású testvér egyház nevében báró Radvánszky Albert egyetemes főfelügyelő, a tiszáninneri egyházkerület nevében Dókus Ernő kamarás, egyházkerületi főgondnok, aki most két főgondnok társának gyors egymásutánban bekövetkezett halála folytán a konvent világi elnöke lesz; a dunamelléki egyházkerület, Debrecen sz. kir. város stb.

A gyászestéről a család a következő jelentést adta ki:

A B. F. R. A. Gróf Degenfeld-Schomberg Ottó és özv. giundani Strada Gyuláné született gróf Degenfeld-Schomberg Mária mint gyermekei; unokái: gróf Degenfeld-Schomberg Ferdinánd, Klára és Ottó; kászonyjakabfalvi László Kálmán, Irma, Anna Erzsébet és Margit; giundani Strada Irma, József, Gyula és Ferenc;

menye : gróf Degenfeld-Schomberg Ottóné született jeszenicei és vadasi Jankovich Marianne ; veje : kászonjakabfalvi László Elemér nyug. ellentengernagy, mély szomorúsággal jelentik, hogy a legjobb apa, nagypapa, após hohenebachii, dürnai és neuhausi gróf *Degenfeld-Schomberg József* a református convent elnöke, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka, a Tisza István tudományegyetem díszdoktora, a felsőház tagja, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város nyug. főispánja, az Alföldi takarékpénztár igazgatósági elnöke, a Szent István jelesrend kiskeresztese, a magas polgári I. oszt. érdemkereszt tulajdonosa és a Ferenc József-rend középkeresztje áldásos életének 80-ik évében, rövid szenvedés után, folyó hó 12-én este elhunyt. Drága halottunk hült tetemeit folyó hó 16-án délután 3 órakor a debreceni református kollégium díszterméből a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni. Áldás és béke poraira!

Az egyházkerület és a kollégium részéről így tudatják a szomorú hírt :

A. B. F. R. A. A Tiszántúli Református Egyházkerület és Debreceni Kollégiuma mély gyásszal tudatják a nagy veszteséget, hogy gróf *Degenfeld-Schomberg József úr* az egyházkerület és kollégium főgondnoka, a Magyarországi Református Egyház Egyetemes Konventjének és Országos Zsinatának világi elnöke, a Magyar Országgyűlés Felsőházának tagja, a Debreceni M. Kir. Tudományegyetem Hit-, valamint Jog- és Államtudományi karának tiszteletbeli doktora, Debrecen szab. kir. város díszpolgára s e város, valamint Hajdu megye 18 éven át volt főispánja, a Szent-István-rend kiskeresztese és az elsőosztályú polgári érdemkereszt tulajdonosa stb. áldásos életének 80-ik, egyházkerületi főgondnoki működésének 31-ik évében, 1927 július 12-én, este 9 órakor eszenesen meghalt. Nagy halottunkat a Kollégium dísztermében ravataloztuk fel s 1927 július 16-án, délután 3 órakor temetjük a Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai temetőben. „Aki mindvégig megáll, megtartatik.“ Máté X : 22.

Külön gyászjelentést adott ki a debreceni Tisza István tudományegyetem, melynek a megboldogult egyik legjelentősebb létrehozója volt és a debreceni Alföldi Takarékpénztár.

A város csaknem minden középülete, úgyszintén a református egyház templomai és épületei gyászlobogóval hirdetik a gyászt. S a debreceni egyház valamennyi templomában naponta félóra hosszat húzzák valamennyi harangot, siratni a nagy halottat.

A nagy ember élettelen teste most, amikor sorokat írjuk, érekeporsóba fektetve, ott fekszik a kollégium dísztermében, azon a helyen, ahol életében annyi sok kiváló alkotásnak volt megindítója s annyi eredményes küzdelemnek

végigharcolója. Innen viszik szonbaton délután a Nagytemplom előcsarnokába. De hinnünk kell, hogy nagy szelleme nem költözik el a kollégiumból soha örökké.

A mi „gróf“-unkról.

A gróf Degenfeld-Schomberg (vagy más írásmóddal Schonburg) család svájci eredetű német katona család, melynek egyik tagja, Kristóf, már a harmincéves vallásháborúban nagy szerepet játszott. A család szerephez jutott Francia- és Angolországban is, az utóbbiban az earl (ör. a grófnál és örgrófnál magasabb főúri rang) rangra emelve. Míg Németországban az egyik ága báró, a másik grófi címet viselt. Bár keményen protestáns család s vallásáért országról-országra hányatást is szenvedett, jeles katonai érényeinél fogva előkelő helyzetbe jutott a Habsburg-monarchiában is. Magyarországra Degenfeld Miksával került, aki mint katonatiszt meleg barátságot kötött gróf Teleki Imrével, kinek egyik hűgát vette feleségül. Ennek a barátságának emlékét fenntartotta az is, hogy fiaikat egymás nevére kereszteltették : így lett a Teleki Imre fia Miksa s a Degenfeld Miksáé Imre, aki később hosszú időn át volt a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka s akinek négy leányán (herceg Odescalchiné, gróf Károlyiné, báró Radvánszkiné és Tisza Kálmánné) kívül egy fia volt, Gusztáv, egykor egyik egyházmegyei gondnokunk, akinek fia Pál, a közép-szabolcsi egyházmegye mostani gondnoka.

Degenfeld Miksának másik fia volt Ottó, aki ugyancsak Teleki grófleányt vett el és pedig Teleki József, az 1791-i református zsinat elnöke fiának, a nagy Teleki Lászlónak, a dunamelléki egyházkerület főgondnokának, báró Mézáros Johannával való házasságából származott leányát, az 1861. év nagy vértanújának, gróf Teleki Lászlónak édes testvérét. Ebből a házasságból származott Degenfeld József gróf, aki Kolozsváron 1847 december 21-én született. Míg a Degenfeld-ösök a fegyvernek, addig a Teleki-ösök a műsáknak és az egyházi kultúrának szentelték magukat. Grófunk nagyatyja, Teleki László amellet, hogy verseket és esztetikai értekezéseket írt, a magyar nyelv előmozdításáról szóló „buzgó esdekléseket“ tett közzé, német nyelven röpiratot írt már 1806-ban a magyar tudós társaság szükségességéről s e társaság tervezetének előkészítésére 1807-ben jutalmat tűzött ki. Anyjának testvérbátyjai közül József, a Magyar Tudományos Akadémia egyik megalapítója, aki 24,000 kötetes könyvtárát is az akadémiának adta, ezzel vetvén meg alapját az akadémiái könyvtárnak, erdélyi kormányzó, a Hunyadiak korának nagy tudományú történetírója s a tiszáninneni egyházkerület főgondnoka ; Sámuel, akinek unokáját, József grófot most választják a dunamelléki egyházkerület főgondnokává, ugyancsak a dunamelléki egyházkerület főgondnoka volt, László pedig a nemzet

1861-i ellenzékének országszerte bálványozott vezére, „Kegyenc” című tragédiájával mutatta meg, hogy nemcsak hazafiságban és politikában kiváló, de mint költő s nevezetesen mint jellemfestő is a legkiválóbbak közé tartozik. Édes anyjának unokatestvére volt Teleki Juliánna grófnő, Tisza Lajosné, a Tisza Kálmán anyja. Úgy, hogy maga Tisza Kálmán másodízben, míg Tisza Kálmánné elsőízben volt unokatestvére a mi grófunknak.

A mi grófunk az iskolát magánúton végezte. Sokszor el is mondta, hogy ennek hátrányait tapasztalta az életben s ezért fiát a nyilvános iskolába járatta. Már húsz esztendőskorában Pest vármegye tiszteletbeli aljegyzője lett s nemsokára megkezdte az egyházi életben is működését: a nagytehetségű fiatal mágnást nem egészen 23 éves korában, 1870-ben tették meg a dunamelléki egyházkerület aljegyzőjévé. Majd a Nagykároly melletti birtokon gazdálkodást vevén át, a tiszántúli közéletbe kapcsolódott be. Már a múlt század hetvenes éveiben tanácsbíraja s egyik egyházkerületi küldötte volt a nagykárolyi egyházmegyének. Ez utóbbihoz ugyan nem volt kedve, mert akkor még az egyházmegyei képviselőknek nem volt szavazati joguk az egyházkerületi közgyűlésen. De úglátszik, ő mint csak szólásra jogosított tag is magára vonta a közfigyelmet, mert mikor az 1881-i zsinat megszervezte az egyházkerületi tanácsbírói tisztségeket, ezek egyikére az akkor 35 éves Degenfeld József gróftól választották meg. Csakhamar ezután Debrecen sz. kir. város és Hajdu megye főispánjává nevezte ki a király s ezt a tisztséget 18 éven át töltötte be, nem mindig népszerűen, de mindig erővel és a legjobb intenciókkal. Főispánsága kezdetén megválasztották az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye gondnokává s mint ilyen már határozottan irányító szerepet vitt az egyházkerület közgyűlésén, amelynek többsége lelkesen követte útmutatását. Úgy, hogy mikor 1896-ban Vályi János főgondnok meghalt, inkább csak azért, hogy mint főispán a kormánynak exponense volt, állítottak ellene ellenjelöltet a függetlenségi pártiak, de mindenki tudta, hogy a küzdelem inkább csak látszólagos és hogy a főgondnok más, mint ő, semmi esetre sem lehet. Aminthogy csakugyan a szavazatoknak túlnyomó többségét nyerte el s általános lelkesedés között iktatták egyházkerületi főgondnoki méltóságába 1896 november 18-án. Az 1907-ben megnyílt országos zsinaton világi alelnökké választották, majd 1911-ben, a báró Bánffy Dezső halála után, ő lett a reformátusok egyetemes konventjének világi elnöke és az 1917-ben megnyílt országos zsinat is őt választotta világi elnökévé. 1901-ben, a Széll Kálmán kormányzata idején megvált főispáni állásától s azóta kizáróan egyházának élt. A már ekkor is igen magaskorú Kiss Áron püspököt nagyrészt tehermentesítette az egyházkerületi adminisztráció végzésétől s mind többen és mind több ügyben fordultak közvet-

lenül őhozzá, úgy, hogy akkor a maga költségén tartott egy írnot, aki a hozzá érkező megkereséseket iktassa, a válaszokat leírja s az iratokat rendben tartsa. Ez az érdekes „főgondnoki levéltár” az egyházkerületi levéltárban, ahová aztán a gróf ezt az anyagot beszolgáltatta, megtekinthető. Ennek a működésnek az volt a célja, hogy az aggastyán Kiss Áron püspököt, akit igen nagy tiszteletben tartott, ne érje se felesleges zaklatás, se gáncs az egyházkerületi igazgatás körében, s másrészt, hogy a már ekkor gyakran betegeskedő ősz püspök helyett és nevében ne intézkedhessenek esetleg olyanok, akik iránt ő bizalommal nem volt. Ez a külön adminisztráció azonnal megszűnt, mikor a 93 éves korában elhunyt agg püspök után olyan utód következett, akit nem kellett a munkától kimélni.

Egyáltalán szinte csodálatos az a rendkívüli figyelem és előzékenység, mellyel elnöktársai irányában viseltetett. A vezetésben készséggel engedte át az elsőséget, bár az ügyek intézését mindig kemény kézzel tartotta s udvariassága, tiszteletadása nemesak a nála sokkal idősebb Kiss Áron püspök, hanem a nála fiatalabb Eröss Lajos és Baltazár Dezső püspökök irányában is a legmesszebbmenő volt. Igaz az is, hogy Eröss Lajost éppen ő szemelte ki a püspökségre s Baltazár Dezsőt rövid idei együttműködés után annyira megszerette, hogy köztük vagy másfél-évtizeden át valóban olyan viszony volt, aminőnek a püspök mondotta a gyászeset után: az apa és fiú viszonya.

Azokról az alkotásokról, amelyek nevéhez fűződnek, hosszabban kellene értekezni. Itt csak felemlítem a debreceni kollégium új szervezetét, a főgimnázium számára új épület építését, a kollégium főiskolai diákjai számára épült internátust, az egyetemet, amelynek alapjait a protestáns egyetem létesítésére irányuló s az 1893-i zsinat elé terjesztett indítványával, az ez alapon megindult országos gyűjtéssel és a kollégium körében a bölcsészeti akadémia felállításával elsősorban és igazán reálisan ő rakta le, a református theologiai fakultást és a lelkészképzőt, a tanárképzőt, melynek élete végéig különös nagy figyelmet szentelt. Volt elképzelt ereje a lehető szép fejlődés elgondolásához és volt energiája a maga elgondolását másokkal is helyesnek elfogadtatni, s így autonóm úton is nagyszerű javításokat megvalósítani.

Főispáni tisztétől való megválása után is állandóan debreceni lakos maradt s most már igazán osztatlan népszerűségnek örvendett. — Tevékeny részt vett Debrecen város közigazgatási ügyében, mint a törvényhatósági és a közigazgatási bizottság tagja. É városnak díszpolgára volt.

Ifjú korában nősült. Házastársa Szilassy Mária volt, Szilassy Aladár v. b. t. t.-nak, református egyházi életünk e nemrég elhunyt kimagasló alakjának testvére. Feleségét még 1892-ben elveszítette s mivel nemsokára gyermekeit is szárnyukra bocsátotta, magános életet élt.

Gyermekei közül Ottó gróf katonatiszt volt s most a komárommegyei Ácson gazdálkodik, egyik leánya, Anna grófnő, László Elemér ellentengernagy hitvese volt s néhány év előtt meghalt; másik leánya, Mária grófnő Strada Gyula özvegye. Úgy fiától, mint leányaitól vannak unokái, akiket bizonyára magyar hazánk jeles támaszaivá fog erősíteni az a tudat, hogy nagyatyjuk a magyar nemzeti kultúra egyik irányának minden időben felejthetetlen nagyérdemű munkása volt.

Keresztessy István

Keresztessy István, nyomdavállalatunk nagyérdemű igazgatója, július 13-án este 7 órakor néhány napi súlyos szenvedés után meghalt. A boldogult, aki a debreceni kollégium alapítói közt ismert Keresztessy Dániel családjából való, Mártonfalvy Györgynek és Sinay Miklós-nak pedig leszármazója volt, 1867-ben Nagyváradon született, de kisgyermekkorában Debrecenbe került s itt járta a középiskola alsó osztályait az öreg kollégiumban. Majd nyomdász lett s Budapesten több előkelő intézetnél dolgozott. Onnan hozták 1900-ban a debreceni városi nyomda élére. A nagy koncepciójú ember azonban nem tudta a nyomda szűk keretei közt magát jól érezni s a kiesiny, mondhatni házi szükségletre berendezett nyomdát mindinkább nagy üzemmé fejlesztette s a további fejlesztés biztosítása érdekében nagyon buzgón igyekezett a város és egyházkerület társulásán. Onnantól kezdve, hogy ez a társulás megtörtént, Keresztessy teljesen elemében volt s az énekeskönyvek, majd a népiskolai tankönyvek vállalkozásának megszerzésével a vállalatot az ország egyik legnagyobb jelentőségű nyomdai intézetévé tette, kiegészítve könyvkötéssel és vonalozóintézettel is. Elsőrangú üzletember volt, amellet szakjában kiváló szakértő s szigorú fegyelmet fenntartó, de jóindulatú főnök. Kellemes és derűs modoráért pedig széles körökben nagyon szerették. Július 10-én lázas betegen bekívánczozott a klinikára, ahol hashártyagyulladást állapítottak meg rajta. A betegség rövidesen végzett a hatalmas termetű s élet-erős férfival, nagy gyászára és veszteségére nyomdavállalatunknak, de az egész magyar ipari életnek is, mely egyik legkiválóbb emberét veszítette el. Temetése július 15-én délután ment végbe általános nagy részvét mellett. A nagytemplomban a gyászszerartást dr. Révész Imre, egyházkerületi főjegyző végezte, a sirnál pedig a vállalat felügyelő-bizottsága részéről dr. Kun Béla mondott búcsúztatót. Özvegye és egyetlen fia, aki a mezőhegyesi állami uradalomban intéző, gyászolják.

Nyugodjék békével az érdemes munkás és hasznos ember.

Takarékpénztári csekkszám 43,916.

Közélet

V. Európai Keresztény Szövetségi Konferencia Budapesten.

Kormányzó úr fővédnöksége alatt augusztus hó 8—14. napjain megyen végbe Budapesten az V. Európai Keresztény Szövetségi Konferencia. A rendkívül nagyszabásúnak ígérkező konferencia gazdag programot nyújt a résztvevők számára. Augusztus 8—9. napjain a résztvevők szakértő kalauzok vezetése mellett megtekintik Budapest székesfőváros nevezetességeit, így a Városligetet, Mezőgazdasági múzeumot, Szépművészeti múzeumot, állatkertet, királyi palotát, Mátyás-templomot, Halászbástyát, Nemzeti múzeumot, Szabadság-teret, Országházat, Margitszigetet. Augusztus 8-án az Európai Keresztény Szövetségi Unió végrehajtó bizottsága fog tanácskozni, este fél 8 órakor pedig nagy evangélizáló gyűlés lesz a régi képviselőház üléstermében. Augusztus 9-én az Európai Keresztény Szövetségi Tanács fog ülést tartani, este 7 órakor pedig a konferencia ünnepélyes megnyitása lesz. Augusztus 10—12. napjain előadások lesznek angol, német és magyar nyelven. Augusztus 10-én megbeszélés alá kerülnek: „Megmentésünk”, „A bűn zsoldja a halál”, „Isten kegyelmi ajándéka az örökélet”; augusztus 11-én „Nevelésünk”, augusztus 12-én: „Munkálkodásunk”. Augusztus 12-én délután 5 órakor istentisztelet lesz úrvacsoraosztással a konferencia résztvevői számára. Beszédet mond Kelly Jakab az Európai Ker. Szöv. Unió elnöke (Glasgow). Úrvacsorai beszédet mond dr. Ravasz László. Aug. 10-én a nem magyar ajkú külföldi résztvevők számára a székesfőváros fogadó-estélyt ad, míg ugyanekkor a magyarajkúak részére külön szeretetvendégség lesz. Augusztus 11-én nyilvános evangélizáló-estélyek lesznek. Aug. 12-én pedig vallásos hangverseny lesz a Városi Színházban. 13-án egésznapos kiránduláson vesznek részt a konferencia tagjai hajón Esztergomban. 14-én konferenciai istentiszteletek lesznek az összes budapesti és budapest-környéki protestáns templomokban és imatermekben; délután nagy uccai felvonulás lesz a Vérmezőre. Augusztus 14-én este nagy zárógyűlés lesz a Városi Színházban. Augusztus 15-én a konferencia résztvevőinek I. csoportja megtekinti Budapest környékét, a II. csoport Debrecenbe jön, másnap 16-án kirándulást tesz a Hortobágyra, a III. csoport pedig Diósgyórt és Aggteleket keresi fel. A konferencián részt vehet bármily komolyan érdeklődő egyén korra, nemre, felekezetre és foglalkozásra való tekintet nélkül. Jelentkezési határidő július 25. Jelentkezési díj 14 pengő. A résztvevők 50 %-os vasúti és hajójegy kedvezményben részesülnek. Elszállásolás szállodai szobákban, magánházaknál és közös szállásokon lesz (internátus, kaszárnya). Étkezés: reggeli a szál-

lásokon, ebéd 1 és 2:80 P árban szállodákban és internátusokban lesz. Mindennemű megkeresés a C. E. konferencia irodához intézendő Budapest, VIII., Gyulai Pál ucca 9., I. e. Csekk-számla 5566. Br. Podmaniczky Pál dr. nevén.

A konferencia előkészületei rohamosan haladnak előre. A honvédelmi miniszterium a kasszárnyákban 500 ágyat ajánlott fel a konferencia résztvevőinek s ezenkívül is nagymennyiségű ágyneműt bocsát a rendezőség számára. A konferencia programja 6000 német, 4000 angol, 20,000 magyar példányban adatott ki, melyet bárkinek készségesen megküld a rendezőség. Szeretettel hívjuk fel olvasóink figyelmét a rendkívül értékesnek és gyümölcsözőnek ígérkező konferenciára. *m.*

Különfélék

35 év a református nőnevelés szolgálatában. Bensőséges meleg ünnepséget rendezett a szatmári református felsőleány- és kereskedelmiiskola igazgatónőjének, Demjénné Molnár Ilonának 35 éves tanári és 30 éves igazgatói jubileuma alkalmából. A fenntartótestület és a református egyház nevében Boros Jenő lelkész mondott üdvözlő szavakat, a növendékek pedig művészi dombormű-plakettel lepték meg, mely a jubiláns mostani és 35 év előtti arcképét élethűen örökíti meg.

A padragi református olvasó-kör a napokban avatta fel új kultúrházát.

A demecseri egyházban minden kedden biblióra, minden szombaton este vallásos-estély, vasárnaponként vasárnapi iskola van. Ezekon kívül az új énekek tanulására külön ének- és imaórák tartottak. Az úrvacsorázók száma az elmúlt évhez képest 200 emelkedést mutat. Szegénysegélyezésre 4.800.000 korona fordított.

Az alsóborsodi lelkészek nyári értekezlete július 13-án ment végbe a diósgyőri református templomban.

A párisi theologiai fakultás november 9—10. napjain tartja megalapításának 50-ik évfordulóját. Ez alkalommal egyetemi és vallásos ünnepély lesz, melyre a magyarországi theologiak is meghívott kaptak.

Hollós Ödön budapesti paróchiális tanácsos a Kálvin-téri templom részére két gyönyörű színes ablakot készíttetett, több, mint 1200 pengő értékben.

A cseh megszállott terület magyar református diákjai július 1—3. napjain Komáromban tartották országos konferenciájukat Sörös Béla losonci lelkész, theologiai igazgató elnöke alatt.

A balatonalmádi református fiókegyház az építendő református templom alapja javára július 10—11. napjain műsoros ünnepségeket tartott. Július 10-én, délután 5 órakor előadók voltak Szűcs József esperes, dr. Vass Vincze theologiai tanár, Nyári Pál pécsi lelkész. 11-én prédikált vitéz bátorkeszi Kiss Sándor táborigazgató lelkész.

A vallásstanári vizsga szeptember 20—21-én lesz Pápán. Jelentkezések szeptember 1-ig Tóth Lajos főiskolai igazgatóhoz küldendők.

A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület jól sikerült társas kirándulást rendezett a debreceni Nagyerdőre, mely alkalommal ismét tanúbizonyosság tételét, hogy miként lehet keresztyén emberhez méltó módon örvendezni és a vasárnapot eltölteni.

Adomány. A debreceni Dóczy-intézet részére székellyhídsi Sebestyén Lajos 2500 pengős alapítványt tett.

Kitüntetett tanító. Váczy Antal somogyvisontai tanítót hosszú, eredményes működéséért igazgatói címmel tüntette ki dr. Antal Géza püspök.

A szabadkai egyház szép, háromszobás lakását nem adja ki többé, hanem gyülekezeti otthont rendez be benne, nagy teremmel, egy kisebb tanácsteremmel és olvasó szobával.

A jezsuiták száma. A katolicizmusnak ez a rendkívül harcos serege 20.000 katonát számlál.

„Mégis mozog a föld.” A csaholci református egyház, mint valami hamvaiból megélemedett foenix vette napirendre a szépen haladó belső mellett külső megépíttetésének munkáját. A valamikor jobb napokat látott gyülekezet a most 53 éve esett tűzveszedelem folytán nagy megpróbáltatást szenvedett. — A falu házainak nagyrészevel együtt leégett templom, parochia, a harangok, úrasztali díszes készletek, anyakönyvek stb. megsemmisültek. A lakosság, vagy ami szinte mindegy volt, a reformátusság nem kis része kénytelen volt kiköltözni, mi miatt az egyház lélekszámban is súlyosan gyengült. A megmaradtak elfásultan, letargikus aluvásba merülve éltek napjaikat s némi áldozatkészség tanúsítása mellett csak a közadósságok halmozásával voltak képesek, vagy talán készek is egyházukat fenntartani. Ma azonban minden adósság letörlesztve, az utóbbi pár év alatt templom s toronyépítésre tekintélyes összegű termény és pénz gyűjtve és Isten jó tetszéséből már ott áll az egyház, hogy 28,471 pengőbe kerülő építkezése öt-hat hét alatt befejezést nyer: a templom visszanyeri régi dicsőséges ábrázatát. — E hó 10-én volt a torony-gömb ünnepélyes feltétele a kedvezőtlen idő ellenére is nagy sokaság — helybeli és vidéki — jelenlétében. A helyi lelkész: G. Szabó Mihály előimádkozása s alkalmi beszéde elmondása után a LXI. zsoltár 2. verse éneklése közben húzattak föl; a gömb, a kakas és a csillag rendeltetésük helyére. A feltétel életveszélyes feladatát maga a jőnevű vállalkozó: Varga Ferenc mátészalkai építész — egyházunk kedves és buzgó híve — végezte s mondott a gömbön álltában ékes köszöntőket a hazára, bölcs és vitéz kormányzójára, nagynevű püspökünkre, az egyház előjáróira s a népre. Mindezek után a közönség egy alkalmi ének s a szózat éneklése közben szétoszlott annak fel-emelő gondolatával, hogy a nyár végére tervezett felszentelést maga szeretett és méltán

nagy tisztelettel övezett főpásztorunk fogja végezni a papi- és világi előkelőségek nagy seregének körében. — A jóságos Úr Isten mindenekre elégséges kegyelme nyujtsa segédelmét, hogy az építés nagy műve kívánt módon és időre jusson tető alá.

Hortobágyi pásztor- és betyárnóták címmel érdekes könyvet adott ki dr. Ecsedi István egyetemi m. tanár, aki fáradságot és időt nem kimélve gyűjtötte össze a magyar népdalok legszebb kincseit. A dallamokat Bodnár Lajos tanítóképzőintézeti zenetanár jegyezte le. Az értékes gyűjtemény négy csoportra oszlik. Az első rész pásztor-nótákat, a második pásztor-történeteket, a harmadik betyárnótákat, a negyedik pedig rabnótákat tartalmaz. A nótákat megelőzőleg dr. Ecsedi István a hortobágyi pusztáról, pásztorokodásról, nótákról, dalnokokról és népköltészetéről; Bodnár Lajos pedig a nóták zenei sajátosságairól és az egyes dallamok magyarázatairól ad értékes tájékoztatást. Az értékes könyvet, mely a magyar népdalok egyik legszebb csokrát foglalja magába, szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. Kapható a „Méliusz“ könyvkereskedésén.

A hódmezővásárhelyi református egyházban a hitéletnek magasfokú erősödése tapasztalható az utóbbi években. A háborúba elvitt 16 harang helyett már 14-et pótoltak, amelyek közül 7-et egyes buzgó hívek ajándékoztak, 7-et pedig a hívek adományaikból öntettek. Az ősszel szentelték fel a 6-ik templomot, melynek építéséhez egy derék egyháztag 64 hold földet adott, most pedig egy ifjú házaspár a hetedik templom felépítésére 2500 pengő alapítványt tett és a templom helyéül 750 négyszögöl telek ajándékozására kötelezte magát.

A lázári egyház új harangját augusztus 7-én fogja felavatni. A felavatást Sulyok István püspök és Csernák Béla főjegyző fogják végezni.

Templomszentelés Felsőjózsán. Lélekemelő templomszentelési ünnepély volt folyó hó 10-én Felsőjózsán. A kívül, belül szépen megújított templomot F. Varga Lajos esperes és Veress Bálint egyházmegyei főjegyző szentelték fel. E magasztos alkalomra a község derék főbírája Némethy István ny. gazdasági csendőrtiszthelyettes a szószékre és úrasztalára gyönyörűen himzett, nagyértékű terítőket adományozott. Ez anyagiakban szegény, de lelkes gyülekezet rövid két év leforgása alatt két új iskolát és tanítói lakot épített; a háborúba elvitt harang helyett újat öntetett, nagyobb, mint a régi volt, s most templomát újította meg, e két utóbbit teljesen a hívek áldozatkészségéből.

Július 11-én Miskolcon tartották alakuló gyűlésüket a tiszáninneni egyházkerület papnői, mely alkalommal kimondták szövetségük megalakulását és bejelentették a Református Lelkésznék Országos Szövetségéhez való csatlakozásukat. A 63-ik dícs. eléneklése után Enyedy Andor lelkész imádkozott. Utánna a Révész Kálmán püspök által megbízott vezető: Forgács Gyuláné üdvözölte az egybegyűlteket, rámulatva a gyűlés céljára, majd felkérte Novák Olga központi titkárt a szövetség tervének

és céljának ismertetésére, amit a jelenlevő lelkészek is meghallgattak. A javaslat lelkes elfogadása és a csatlakozás bejelentése után Gesztelyi Nagy Béláné tartott előadást, melyet élénk eszmecsere követett. Buzgó imádság és éneklés után az együttlét rövidege miatt sajnálkozva búcsúztak egymástól a papnők a szeptemberi viszonzlátás reményében. Ugyanis a presbiteri világszövetség konferenciája alkalmára tervezik az országos szövetség végleges megalakulását, amikor minden kerületből tömegesen lesznek jelen papnők is.

Az 5. európai keresztyén szövetségi konferencia 35,000 példányban jelent meg, 20 nagy negyedrést oldal terjedelemben. Az összes prospektusok súlya 10 mázsa. Az előállítás a portóköltésekkel együtt közel 4000 pengőt (50 millió korona) tesz ki. Az angol és német példányok műnyomó papíron sokszorosított gyönyörű, új budapesti felvételekkel vannak illusztrálva. A konferencia rendezősege mellékelte a prospektust több elterjedt egyházi laphoz, megküldte azonkívül az összes református és evangélikus lelkészi hivataloknak, kész azonban megküldeni mindenkinek, aki a konferencia iránt komoly érdeklődést mutat. A jelentkezés a konferenciára csakis a prospektus segítségével történhetik, mert a jelentkezési űrlap ennek részét képezi és csak úgy tölthető ki, ha az illető a konferencia részvételi feltételeit a prospektusból előbb alaposan áttanulmányozta. Minthogy a jelentkezési határidő július 25-ével lejár, mindenkinek sürgős teendője a rendezősegtől (Budapest, VIII., Gyulai Pál-u. 9., I. em.) prospektust kérni, ha a konferencián részt óhajt venni. — A konferencia augusztus 8—14-ig tart. 13-át egy egésznapos hajókirándulás tölti ki; a konferencia résztvevői Esztergomot fogják megtekinteni; e nap délutánján egy nagy, szabadégalatti gyűlés lesz, melyen dr. Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszter tart előadást e tárgyról: „A Biblia a nemzetek életében“. Az előadást megafon erősíti. A konferencia után a külföldiek és a csatlakozó magyarok részére a rendezőség 3 kirándulást tervez, melyek mindegyike 2—2 napig tart (aug. 15—16.). Az egyik a budapesti hegyekre s másnap a Dobogókőre irányul, a másik Diósgyőrre és Aggtelekre, a harmadik Debrecenbe és a Hortobágyra. A részvételi költségek az elsónél 1—2 pengőt tesznek ki és a másik kettónél is a biztosított kedvezményeknél fogva aránylag csekélyek (20—25 pengő). A kirándulásokon csak a konferencia tagjai (tehát akik a részvételi díjat lefizették) vehetnek részt.

Vett értesülésünk szerint a Kollégium pénztára a jelzálogkölesönök folyósítását ismét megkezdte. A kölesön kamatlába gyanánt a Nemzeti Bank kamatlába felett 2%-kal magasabb kamat és 2% évi kezelési illeték van megállapítva, melyeknek együttes kamata ezidőszert 10%. A kölesönnyújtás egyéb feltételei változatlanok. Egyházi és egyéb magán jelzálogkölesön-nyújtás iránti kérelmek a Kollégium Gazdasági Tanácsához intézendők.

Magyar misszionáriusnő a pápuák között. Molnár Mária diakonissza testvér, ki szept. hó 17-én indul egy német misszionáriusnővel együtt

az Admirális-szigetek legnagyobbikára, Mánusra, jelenleg a budapesti bábaképzőben szülészeti tanulmányokat végez. A közeljövőben angol nyelvismereteit fogja kiegészíteni, az augusztusi európai keresztyén szövetségi konferencia keretében történik meg ünnepélyes kiküldése, augusztus 17-től szeptember 4-ig a tübingai trópusi kórházban fog még szükséges ismereteket elsajátítani, hogy azután Liebenzellből útrakelhessen. Felszerelése, melyben orvosi eszközök is nagy szerepet játszanak, 3 nagy ládát tesz ki. Szüksége volna lőszőr matracra is, mert oda más ágybetét nem alkalmas; ha valaki ilyet a misszió szent céljára való tekintettel ajándékozna neki, hálás köszönettel fogadná. A szállításról a Missziói Szövetség (VIII., Gyulai Pál-utca 9.) gondoskodnék, mely egyébként is köszönettel fogad a 2320 pengőt (29 millió koronát) kitevő útiköltségre adományokat.

Gyermekhalandóság. Harmincegy nemzetnek az egy éven aluli elhalt gyermekhalalozási statisztikájában Magyarország negyedik helyen áll. Első Chile 27.4%, második Esztország 25.2%, harmadik Románia 21%, negyedik Magyarország 17.6%, ötödik Poroszország 13%, hatodik Franciaország 9.7%.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Pályázat.

A *porcsalmi* (Szatmár m.) református egyház pályázatot hirdet az eltávozás folytán megüresedett II. sz. férfitanítói és nyugdíjazás következtében megürült III. sz. nőtanítói állásokra. Pályázati határidő augusztus 11, mely napon a választás is megtartatik.

A II. sz. férfitanítói állás javadalma: alapjavadalmazás a politikai községtől évi 448 P és törvényszerű lakbér — míg az egyház lakást épített, mely előreláthatólag f. évi október hó elején lesz kész, mely állni fog három szoba, konyha, kamara, előszobából. Fizetési osztálynak, illetőleg szolgálati időnek megfelelő államségély. Kötelessége: a reá bízandó osztályoknak, ismétlőiskolás fiúknak tanítása. Lelkész akadályoztatása esetén szószéki szolgálat. Belmissziói és egyházépítő munkákban segédkezés. Orgonista kántort akadályoztatás esetén templomban, temetéseken helyettesíteni. Orgonázásban, énekkar vezetésében jártasság megkívánatik. Menekült, vagy B-listás tanerők előnyben részesülnek.

A III. sz. nőtanítói állás javadalma két szoba, konyha, előszoba, kamara, istálló stb. mellékhelyiségekkel bíró udvar, konyha és nagy gazdasági kert. Az egyház pénztárából évi 828 a. k. = 1128 P 08 f. negyedévi előleges

részletekben fizetve: a többi államségély. Kötelessége a reábízandó osztályok és ismétlős leányok tanítása, női kézimunka tanítás, egyházépítő munkákban segédkezés. Mindkét állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Pályázati kérvények megcímezett borítékkal, válaszbélyeggel a porcsalmi református lelkészi hivatalhoz küldendő augusztus 13-ig.

Ref. Egyháztanács.

A fehérgyarmati református egyház pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett orgonista kántortanítói állásra. Javadalma: 1. A mindenkor kezdő tanítói fizetés 13 %-a az egyházi pénztárból, jelenben havi 53 P 75 f. 2. Tizenkettő métermázsza búza. 3. Hat öl kemény tűzifa. 4. Temetőkaszály és kaszáltatási váltásdíj évi (58 aranykorona, jelenben 17-es szorzószámmal fizetve) 78 P 88 f. 5. Temetési stóla. 6. Lakás, mely áll három szoba, konyha, megfelelő mellékhelyiségekkel. 7. A szolgálati időnek megfelelő államségély. Az állás értékegységének száma: 21.

Kötelessége: 1. Az egyháztanács által reá bízott osztály, vagy osztályoknak a konvent által kiadott tanterv szerinti vezetése. 2. Az orgonista kántori teendőknek úgy az istentiszteleteken, mint a temetésekeni végzése. 3. Egyházi énekkar vezetése. 4. Belmissziói munkában részvétel.

Kellően felszerelt pályázati kérvények 1927. évi augusztus hó 1-ig alattírt iskolaszéki elnökhöz küldendő. Csak kitűnő hangú, jeles orgonisták pályázzanak. Az állás 1927. évi szeptember 1-én elfoglalandó.

Pályázók megjelenése kívánatos, útiköltséget azonban egyház nem térít meg.

A megválasztott tartozik elődjének beruházási díjban az egyházmegye által megállapított összeget készpénzben kifizetni.

Fehérgyarmat, 1927 július 9.

Kézy Ignác.

ref. lelkész, iskolaszéki tlnök.

Pályázat.

A vámospécsi református egyház pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett IV. sz. tanítói állásra, esetleg az ennek betöltése folytán megüresedett tanítói állásra. Javadalom: 1. Készpénz az alapfizetés 40 %-a. A politikai községtől 2. 8 m³ kemény száraz tűzifa, beszállítva a politikai községtől. 3. Lakás és 519 □-öl kert természetben. 4. Államségély. Kötelessége: A presbiterium által kijelölt osztály vagy osztályok vezetése. Lelkésznek belmissziói munkákban segédkezés, akadályoztatás esetén lelkész és kántor helyettesítése. B) listások, menekültek, zenében, orgonázásban jár-

KUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

tasok előnyben. Összes szolgálati bizonyítványokkal és kommün alatti magatartást is igazoló bizonyítvánnyal felszerelt, válaszbélyeggel ellátott kérvények a lelkészi hivatal címére Vámspéres, Hajdú megye küldendők. 1927 augusztus 31-ig. Állás szeptember 1-én elfogalandó. Személyes megjelenés előnyös.

Vámspéres, 1927 június 26.

Bartha Dezső,
ref. lelkész, iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A békési református reál-gimnázium fenntartótestülete pályázatot hirdet egy matematikai fizikai rendes és egy magyar-latin nyelvi helyettes tanári tanszékre, amely utóbbi betöltésénél azon pályázók részesülnek előnyben, akik valamely modern (francia, angol) nyelv tanítására is képesek. A tanszékek javadalma az állami rangsorolásnak megfelelő törvényszerű törzsfizetés és a VI. lakbérosztályban előírt lakáspénz. A tanszékekre elsősorban református vallású tanárok és tanárjelöltek pályázhatnak. A születési anyakönyvi kivonattal, a képesítést, a társadalmi (kommün, megszállás alatti) viselkedést, az esetleges eddigi szolgálatokat, a családi és egészségi állapotot igazoló okmányokkal felszerelt kérvények folyó évi augusztus hó 7-ik napjáig nyújtandók be a békési református reál-gimnázium igazgatóságánál. Az állások f. évi szeptember 1-én elfogalandók.

Békésen, 1927 július hó 8-ik napján.

Dr. Márk Ferenc,
a fenntartótestület elnöke.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✱

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó

összes vasárú

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

A németországi evangélikusok hosszú elvi küzdelem után kimondták, hogy a „püspök“ címet egyházalkotmányokban mellőzik és helyette a „főszuperintendens“ címet vezetik be.

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SÁNYI HÁZ)

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Eremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélsezerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáiért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a tiszteletesebbek hasonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE“ szabója.

Debrecenben rendelések átvételére Tóth József szabómester úr Csapó-utca 59. szám. — Ujpesten Petőcz Endre szabómester úr készsége állanak feleim szolgálatára.

Tekintetes SZÁNTÓ JÓZSEF papi szabó cég

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Folyó hó 3-án kelt levelére értesitem, hogy Thomay Dezső theológus barátom jelenleg ugyan még Debrecenben tartózkodik, de június 1-től kezdve már Vésztőre (Bihar m.) van segédlelkésznek kinevezve. Palástra azonban sürgősen szüksége van s így szíveskedjék Szántó úr ezt még debreceni címére elküldeni.

Nem mulaszthatom el, hogy annak a palásznak a készítéséért, amelyet nekem még 1925-ben édes anyám rendelt Önöknél, ne gratuláljak.

Már két éves. Sokszor megázott s úgyszólván minden nap használatban van, de mégis új, jó, izléses és csinos. Minden theológus barátomnak és segédlelkész társaimnak szívesen és jó lelkiismerettel fogom a céget figyelembe ajánlani.

Debrecen, 1927 május 6.

Tisztelettel:

Tukaes György, debreceni s.-lelkész,
főiskolai szénior.

Kedves Szántó Úr!

Gyülekezetem abból az alkalomból, hogy a biharmegyei Ártándra megválasztottak rendes lelkésznek, egy szép palásttal és süveggel óhajt megajándékozni, melynek december 15-re legkésőbb itt kell lenni, mivel már karácsonykor, vagy előtte vasárnap kibúcsúzom. Kérem ezért azonnal értesíteni Szabó Károlyné címére, hogy a közönség előtt felmutathassa, zárt levélben, hogy mennyibe kerül 159 cm. hosszú palást és 58-as süveg.

Válaszát várva és méltányos árat remélve, maradok kíváló tisztelettel
Kaba, 1926 nov. 30. Koródy Gyula, ref. lelkész.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünket s igazán nagyon meg vagyok elégedve.

A pénz postán beküldetett.

Kaba, 1926 dec. 13.

Koródy Gyula, ref. lelkész.

„DANKÓ“ Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,

KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: éjjel 66. sz.

Telefon: nappal 322.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református ápoloda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,
hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

